

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОМС В СИСТЕМІ ОСВІТИ.
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА
Міський голова — Михайло ПОСІТКО

Процес адміністративно-територіальної реформи в Кам'янець-Подільському завершився в липні 2020 року. До складу сформованої територіальної громади увійшли: місто обласного значення Кам'янець-Подільський та 12 навколишніх сіл, що відносились до сільських рад — Вільховець, Довжок, Зіньківці, Княгинин, Колибаївка, Червона Чагарівка, Нагоряни, Острівчани, Рихта, Смотрич, Ходорівці, Лісківці.

Станом на 01.01.2020 в м. Кам'янець-Подільський:

закладів дошкільної освіти комунальної власності м. Кам'янця-Подільського — 18, груп — 171, дітей — 4051;

закладів загальної середньої освіти м. Кам'янця-Подільського: шкіл — 17, класів — 390, учнів — 10289; закладів позашкільної освіти м. Кам'янця-Подільського — 4, гуртків — 101, груп — 473, учнів — 6308.

Після формування територіальної громади з приєднанням сіл збільшилась кількість закладів освіти: дошкільної — на 9, загальної середньої — на 5.

Зважаючи на воєнний стан в Україні з лютого 2022 року, в громадах України зменшилось фінансування галузі освіти. Проте в Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді впродовж усіх років міська влада підтримує освіту та освітян.

Відсоток статті витрат на освіту в громаді залишається незмінним — в середньому потреба в коштах по загальному фонду за розрахунками головних розпорядників становить близько 64%, з яких 86% становить заробітна плата освітян, оплата комунальних послуг та енергоносіїв складає 8,6 %, витрати на програму пільгового харчування — 3,8 %, інші витрати — 1,6%.

Разом з тим в громаді підтримуються проекти розвитку освітньої галузі із залученням інших коштів, не заборонених законодавством.

Реалізовані проекти

У 2022 році у межах програми шкільного городництва за ініціативою проекту SURGe, Support to Ukraine's Reforms for Governance за підтримки уряду Канади, Seed Programs International (SPI) та Кам'янець-Подільської міської ради реалізовано проект "Сади Перемоги". На базі еколого-натуралістичного центру

збудовано сучасну теплицю, яка зарекомендувала себе як дієва допомога в організації здорового харчування в закладах освіти.

У 2023 році на умовах співфінансування з благодійним фондом «Рокада» модернізовано інтеграційний простір для внутрішньо-переміщених осіб на базі еколого-натуралістичного центру на загальну суму 1000000 грн, частка місцевого бюджету —

400000 грн.

У 2024 році на умовах співфінансування в громаді здійснюється капітальний ремонт трьох харчоблоків на загальну суму 33488800 грн, частка

місцевого бюджету становить 7000000 грн. По завершенню

проєкту заклади освіти матимуть сучасні харчоблоки з найновішою технікою та якісним ремонтом як у харчоблоках, так і в обідніх залах.

Упродовж 2022-2023 років в громаді впроваджено безкоштовне харчування дітей військовослужбовців. Цю програму ОМС змушені були призупинити через зменшення доходів в місцевий бюджет.

У громаді котрий рік поспіль впроваджується програма підтримки обдарованих, завдяки якій здобувачі освіти, що досягають успіху в навчанні, творчості, науково-дослідній роботі, спорті отримують фінансову підтримку.

У 2024 році підтримано програму «Стимулювання кращих педагогічних працівників у галузі освіти Кам'янець-Подільської міської територіальної громади». Програму розроблено з метою матеріального стимулювання ініціативних, творчих, наполегливих педагогів.

За цією програмою щороку на конкурсних засадах і за підсумками навчального року, відповідно до Положення, призначаються премії кращим педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти комунальної

форми власності. Премію виплачують з 01 вересня по 31 травня навчального року в розмірі 10 тис грн.

У Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді для підтримки престижності роботи педагогам виплачують надбавку в розмірі 20%, що є значною підтримкою в сьогоденних умовах.

Навчально-матеріальна база в закладах дошкільної освіти дає змогу педагогам упроваджувати ефективні сучасні методики виховання.

2024 рік став знаковим для дошкільної освіти. Два садочки Кам'янця-Подільського увійшли до десятки найкращих в Україні серед 400 заявок у рамках проекту Міністерства освіти і науки України та ЮНІСЕФ «Садок на зразок». До участі запрошували заклади, які впроваджують передові підходи та інновації, що можуть слугувати прикладом для інших дошкільних закладів. Освітникам пропонували поділитися унікальними рисами своїх закладів у семи номінаціях: незламність, безпека, всебічний розвиток, інклюзивність, простір, взаємодія і партнерство, інноваційність.

Свій досвід презентували педагоги ЗДО № 20 у номінації «Всебічний розвиток» та ЗДО № 17 у номінації «Взаємодія і партнерство».

У садочку № 20 поділилися тим, як надихають дітей пізнавати світ, досліджуючи властивості звичних предметів. Наприклад, діти вивчають структуру кавуна під мікроскопом, готують з нього смузі та малюють його.

Садочок № 17 презентував методи активної взаємодії з приватним бізнесом, неприбутковими організаціями та міжнародними фондами для покращення якості освіти.

Вдруге з 2017 року національна премія Global Teacher Prize Ukraine за підтримки ЮНІСЕФ Україна відзначила педагогів дошкільця. Переможницею у спеціальній номінації стала вихователька Оксана Масовець, вихователь нашої громади, яка працює в закладі дошкільної освіти № 20 «Дзвіночок».

Пані Оксана має 13-річний досвід у професії і наразі працює вихователькою в групі за Програмою всебічного розвитку дитини «Крок за кроком», філософія якої — орієнтування на дитину, можливість зробити вибір, навчання через гру і власний досвід. Щоб підтримати дітей і батьків, які внаслідок війни були змушені залишити свої домівки та втратили звичне коло спілкування, вона мріє створити дитячий простір «МріїДії».

Пані Оксана має 13-річний досвід у професії і наразі працює вихователькою в групі за Програмою всебічного розвитку дитини «Крок за кроком», філософія якої — орієнтування на дитину, можливість зробити вибір, навчання через гру і власний досвід. Щоб підтримати дітей і батьків, які внаслідок війни були змушені залишити свої домівки та втратили звичне коло спілкування, вона мріє створити дитячий простір «МріїДії».

Посилення ролі STEAM-освіти є одним із пріоритетів модернізації освіти, засобом підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та розвитку людського капіталу, одним з основних факторів інноваційної діяльності у сфері освіти.

У нашій громаді STEAM-освіта набуває поширення ще з дошкільної ланки.

У 2023 році директор закладу дошкільної освіти №1 Ірина Марущак, керівник міського педагогічного майданчика «Stem-class» по апробації програми «STEAM-освіта», учасниками якого є ЗДО № 1, 2, 7, 12, 19, 23, була визнана кращою завдяки своїй доробці «Краща STEM-публікація-2023» на V Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку».

Завдяки підтримці ОМС має покращену матеріально-технічну базу Кам'янець-Подільський ліцей № 3, на базі якого сьогодні здобувачі освіти виконують різноманітні проекти інженерного напрямку (Створення роботизованої руки, побудова з конструктора lego «Школи майбутнього»). Також учнів залучають до досліджень, винахідництва та освоєння нових цифрових технологій, як-от використання ШІ в дослідженнях, створення пристроїв та механізмів з різними способами руху, створення моделі Сонячної системи.

У навчальному процесі використовується таке матеріальне обладнання: Інтерактивна панель, 3D принтер, гравер, конструкторські набори з ресурсними наборами LEGO Prime 5 шт, конструкторські набори LEGO Prime experimenter 4 шт, роботи MakeBlock 5 шт., різноманітні набори з мікроконтролерами для створення автоматичних систем. Також використовується програмне забезпечення TingerCAD, Lego Spike та інші цифрові застосунки навчального спрямування. Цей заклад є одним з учасників програми Фонду освітніх ініціатив «Створення Stem-центрів».

З 01 вересня 2021 року ліцей № 3 продовжив апробацію державного стандарту, тобто розпочав II етап пілотування Нової української школи для базової середньої школи за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України 19.02.2021 року № 235.

У пілотному проєкті на сьогодні працює 24 педагога-предметника, які здійснюють освітній процес за новими підходами. Вагомою частиною успішного результату пілотування став професійний розвиток учителів.

Щоб постійно працювати за новими стандартами в пілотних класах працює інтерв'язійна група, до складу якої входить психолог та соціальний педагог.

На сьогодні ліцей № 3 — це заклад, дотичний до творення підручників нового покоління. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.08.2024 №1130 та пункту 8 розділу 4 наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 № 845 «Про затвердження Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти», наказу № 105-аг від 15.08.2024 «Про затвердження інструктивно-методичних рекомендацій щодо проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти у 2024/2025 н.р.», наказу УІРО № 116-аг від 30.08.2024 року «Про затвердження переліку закладів освіти, які беруть участь в апробації відповідно до кожного підручника/ посібника у 2024-2025 н. р.» ліцей № 3 є учасником апробації підручників для 8-х класів.

Одним з основних пріоритетів розвитку сучасної освіти є забезпечення рівних прав на освіту для всіх дітей, у тому числі для дітей з особливими освітніми потребами, дітей з інших соціально вразливих груп.

інклюзивному навчанні.

Для соціальної адаптації та гармонійного розвитку дітей з ООП ми продовжуємо розвивати та вдосконалювати наше освітнє середовище. Було замінено меблі в кабінеті вчителя-дефектолога, а також облаштовано спеціальний кабінет для проведення корекційних занять з соціально-побутового орієнтування. Такі заняття спрямовані на практичну підготовку дітей з ООП до самостійного життя і праці, на формування у них знань, вмінь, що сприяють соціальній адаптації та підвищенню рівня загального розвитку учнів. Ідея створення такого кабінету була обумовлена тим, що 60% учнів, які навчаються на інклюзивній формі, потребують таких занять.

Крім того, команда психолого-педагогічного супроводу нашої школи створила ютуб канал «Інклюзія в дії», де ми ділимося нашими знаннями, вміннями та ідеями щодо організації та розвитку інклюзивного середовища в школі.

Розпочато співпрацю з громадською організацією «Життя без обмежень» для підтримки й надання допомоги дітям з особливими освітніми потребами та їх батькам. У вересні 2021 року було підписано меморандум про співпрацю і домовленість про створення першого інклюзивного ігрового майданчика на території нашої школи.

Успішна інклюзія неможлива без висококваліфікованих спеціалістів.

Безпека — один з ключових моментів, що забезпечують комфортне життя. У закладах освіти створюють класи безпеки, метою функціонування яких має стати формування у дітей культури безпечної поведінки.

02 лютого 2024 року відбулося відкриття сучасного класу безпеки у Кам'янець-Подільському ліцеї № 12. Це стало можливим завдяки спільним зусиллям ДСНС та МОН, в результаті яких розпорядженням КМУ від 7 вересня 2022 р. № 792-р було дано офіційний старт проекту в регіонах. Пропозиції ДСНС

було опрацьовано і враховано в наказі МОН від 10.02.2023 № 135 «Деякі питання створення та функціонування класів безпеки у закладах освіти». У ліцеї було виділене приміщення площею 68 м² й проведено його капітальний ремонт. У цих класах проводять заняття з правил пожежної та мінної безпеки,

вивчають алгоритми дій під час сигналу «Повітряна тривога», а також інших надзвичайних ситуацій із залученням працівників ДСНС, Національної поліції, Товариства Червоного Хреста України, медиків, ООН Юнісеф України та інших.

Кабінет безпеки створений за кошти місцевого бюджету у сумі 390000 грн та спонсорські кошти.

За підтримки ОМС Кам'янець-Подільський ліцей № 14 став учасником пілотного проекту «офіцер освітньої безпеки». Проект започаткований з вересня 2024 року і фінансується з місцевого бюджету.

Для роботи виділено окрему кімнату з меблями, надано принтер, доступ до інтернету. В обов'язки офіцера безпеки входить профілактична робота з учнями, розслідування правопорушень, які здійснено на території школи, робота з батьками, допомога під час сигналу тривоги, індивідуальна робота з

учнями, огляд приміщень з метою безпеки, недопущення в школу осіб, які викликають підозру.

Начальник ГУНП в Хмельницькій області Руслан Герасимчук вручив відзнаку в номінації «Вартовий освітньої безпеки» директору Кам'янець-Подільського ліцею №14 Миколі Кирику.

За підтримки міського голови Михайла

Посітка впродовж трьох років відбувається чемпіонат громади з футболу серед закладів загальної середньої освіти. У 2024 році команда-переможець отримала можливість здійснити поїздку в Німеччину на товариський матч в м. Еслінге за кошти громади.

Також в 2024 році вперше в громаді та в області відбувся чемпіонат міста з футболу серед закладів дошкільної освіти. Учасники - 20 команд дошкільнят (16 команд хлопчиків та 4 команди дівчаток) отримали подарунки від міського голови - сертифікати на придбання спортивного інвентаря.

Згідно із розробленою стратегією освіти Кам'янець-Подільської міської територіальної громади до 2030 року ще багато змін плануємо втілити в життя попри війну в країні. Пріоритетним залишається безпечне освітнє середовище, тому найбільша частка коштів виділяється саме на облаштування найпростіших укриттів та участь в безпекових проектах. Зокрема, проєкт «офіцер безпеки закладів освіти» впроваджуємо сьогодні в 16 закладах загальної середньої освіти з 22.